

at drage det Spørgsmaal frem til Overvejelse, om det ikke var rigtig at blive ved fra Statens Side at understøtte Kirken; men det var kun en Understøttelse, her var Tale om. Tilvejebringelsen af selve de Midler, hvorat Kirken skal leve, har altid været anset som hjemlet ved Kongens Resolution. Saaledes kan jeg nævne for Kjøbenhavns Vedkommende, at de Kirker, der her ere opførte i de sidste Tider — der var jo lange Tider, hvor der ingen blev opført — Matthæus Kirken, Saksø's Kirke, St. Pauls Kirke, alle have faaet deres Eksistens ved kongelig Resolution om vedkommende Sogns Oprettelse og ved kongelig Resolution om Vigning paa Menigheden for de og de Bidrag. Det er saa langt fra, at nogen har angrebet dette hidtil, at man tværtimod her i Rigsdagen, da Loven i 1888 gaves, gik ud fra, at dette var en beftaaende Ret. Det, man vilde hjælpe til, var kun dette, at medens Kongen hidtil ved Resolution kun kunde fordele Tilvejebringelsen af Midlerne, inden for det enkelte Sogn, som Kirken skulde komme til gode, og ikke kunde udvide det til andre Sogne, saa skulde nu den Beføjelse, der tilkom de kirkelige Myndigheder til at ligne paa de enkelte Sogne her i Kjøbenhavn, udstrækkes til at ligne paa hele Byen. Hele Forudsetningen var, at det var Kirkens bestaaende Retstilstand, og at det er de kirkelige Myndigheder, der bestemme dette Vigningsbeløb. Det kan ikke angribes, at det er den lovlige Tilstand, og derfor tager det ærede Medlem fejl ved at sige, at det er en singulær kjøbenhavnsk Tilstand; det er tværtimod en Tilstand, som gælder hele Landet over, og altsaa maa Kongen være berettiget til ved ny Kirkers Tilblivelse at lade de fornødne Bidrag paaligne ved de kirkelige Myndigheder. Vi vilde skabe en ny Retstilstand, som ikke blot afveg fra, hvad vi have laaet fast hos os fra 1888 til Dato, men fra hele den øvrige Retstilstand, ved at sige, at i Kjøbenhavn maa denne Magt fremtidigt ikke benyttes. — Jeg gør endelig det ærede Medlem opmærksom paa, at ligesom det ærede Medlem erkender, at denne Vigning, her er Tale om, ikke er nogen Kommuneskat, som man fra andre Sider har været tilbøjelig til at misforstaa den, saaledes er det heller ikke nogen Statskat. Den hviler ikke paa hele Befolkningen som en Statskat, den kan kun lignedes paa den enkelte Menighed, og derfor træder ogsaa dette frem, at den er en saadan Byrde paa Menighederne til deres Kirkers Fornødenheder. Det er dette, jeg tror maa erkendes ved at gennemgaa vor Kirkehistorie, at man altid har lagt denne Myndighed hen til en kirkelig Autoritet. Jeg tror, at det

ærede Medlem ved sit Forslag vil gaa bort ikke blot fra, hvad vi have kendt her i Kjøbenhavn, men ogsaa hele Landet over, og jeg vil meget tilraade ikke at følge det Forslag, han har opstillet, hvorved man i Kirkeligheden vilde gøre Kirken formueløs i Kjøbenhavn og ogsaa bringe ind under Lovgivningsmagtens Omraade, hvad der hidtil ikke har henligget under den. Saa maatte der først gives en ny Lov, hvorved Forholdet for Fremtiden forandredes; det er noget andet. Men indtil denne Lov kommer, og indtil Kirkens Forsatning ordnes paa dette og paa andre Omraader, gør man rettest i at respektere de kirkelige Myndigheders afgørende Indflydelse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bardeufleth):

Efter den udførlige Smødegaaelse, vi nu hørte fra det ærede 1ste kongevalgte Medlem (S. N. Hansen) af det Vndringsforslag, som er stillet af det ærede 4de Medlem for 1ste Kredts (Det. Hansen), kan jeg med Henhyn hertil fatte mig i stor Korthed, idet jeg ganske kan henholde mig til de Bemærkninger, det ærede 1ste kongevalgte Medlem fremkom med mod at vedtage dette Forslag, som jeg ogsaa for mit Vedkommende bestemt vil modsætte mig. Jeg skal kun særlig fremhæve, at det ærede 4de Medlem for 1ste Kredts jo gik ud fra en ganske forkert Forudsetning, naar han mente, at efter Forslaget, som det foreligger fra Regeringens Side — og tillige, saaledes som det vilde komme til at se ud, for saa vidt de Vndringsforslag, der ere stillede af det ærede 1ste kongevalgte Medlem i Forbindelse med et andet æret Medlem, blive vedtagne — vilde det fremtidig komme til at ligge i Kommunalbestyrelsens Haand at træffe Afgørelsen i hvert Tilfælde, hvor der blev Spørgsmaal om at opføre ny Kirker. Det er paa ingen Maade Tilfældet, og det har heller ikke været tilsigtet. Tværtimod har det været Meningen, at Kommunalbestyrelsens Anbefaling kun skulde være nødvendig i de færreste Tilfælde; det er derfor, der er sat dette Beløb, som man ikke kan overstride uden Kommunalbestyrelsens Anbefaling, idet det, saa vidt det kan skønnes, i Almindelighed vil være tilstrækkeligt ogsaa for at faa de fornødne Bidrag til ny Kirker tilvejebragte, at holde sig til de Beløb, der kunne paalignes inden for 10 pCt. af Indkomstskatten eller, som Regeringens Forslag lød paa, Gennemsnitsbeløbet af de sidste 5 Aar. Sagen er jo ikke den, som den ærede Forslagsstiller vilde anføre, at der var medgaaet ca. 53,000 Kr. aarlig alene til Istandsættelsesarbejder og ordinære Udgifter. Den